

دستورالعمل: 200/99/508

نحوه انتخاب مؤدیان برای حسابرسی پرونده‌های مالیاتی عملکرد سال 1398 اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل که شروع سال مالی آنها بعد از تاریخ 1397/05/27 میباشد

تاریخ سند: 1399/03/07

شماره سند: 200/99/508

کد سند: م/نحوه اجرای مفاد ماده 97 قانون

مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب

1394/04/31

وضعیت سند: معتبر

امضا کننده: رئیس کل سازمان امور مالیاتی

کشور (امیدعلی پارسا)

شماره: 200/99/508

تاریخ: 1399/03/07

بازگشت به ماده قانونی

دستورالعمل

م	نحوه اجرای مفاد ماده 97 قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 برای عملکرد سال 1398 اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل	99	508
---	--	----	-----

مخاطبان/ ذینفعان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	نحوه انتخاب مؤدیان برای حسابرسی پرونده‌های مالیاتی عملکرد سال 1398 اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل که شروع سال مالی آنها بعد از تاریخ 1397/05/27 میباشد

نظر به اهمیت اجرای دقیقتر مفاد ماده (97) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31، به منظور انتخاب مؤدیان برای حسابرسی مالیاتی عملکرد سال 1398 اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل که سال مالی آنها از 1397/05/27 و به بعد شروع شده است، به شرح ذیل مقرر میدارد:

1) با عنایت به مفاد ماده (3) آییننامه اجرایی تبصره (3) ماده (169) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31، نظر به اینکه شناسایی و ثبتنام اشخاص حقیقی صاحبان مشاغل در نظام مالیاتی وابسته به مکان فعالیت و هویت صاحب یا صاحبان فعالیت شغلی میباشد، لذا مؤدیانی که تا پایان سال 1397 به دلایلی از جمله واگذاری محل فعالیت، اعلام تعطیلی کسب و کار (تعلیق دائم یا موقت فعالیت)، تخریب محل فعالیت و فوت مؤدی که منتج به غیرفعال شدن کد رهگیری ثبتنام آنها شده است، الزامی به تسلیم اظهارنامه مالیاتی برای عملکرد سال 1398 ندارند، بنا بر این، مأموران مالیاتی حوزه کاری شناسایی و ثبتنام مؤدیان، فهرست این قبیل مؤدیان منضم به کد رهگیری ثبتنام آنها را با رعایت مقررات حداکثر تا تاریخ 1399/05/25 در سامانه مدیریت اطلاعات ثبت نام درج و مودی را غیر فعال نمایند. همچنین معاونت فناوریهای مالیاتی ضمن اتخاذ تدابیر لازم، مؤدیان مذکور را از فهرست مؤدیان مشمول تولید اظهارنامه برآوردی برای عملکرد سال 1398 خارج می نماید. در اجرای حکم مذکور در صدر این بند، صاحبان مشاغلی که در طی سال 1398 اقدام به تغییر محل فعالیت خود نموده‌اند، مکلف به ثبت نام جدید

سایر دستورالعمل‌ها

*دستورالعمل ارشادی کادر تشخیص و نمایندگان هیاتهای حل اختلاف مالیاتی

هماهنگی در تشکیل جلسات هیات بند (3) ماده 97 ق م م برای شرکتهای بزرگ

دستورالعمل اجرایی ساماندهی منطقه ای هیأت موضوع بند 3 ماده 97 قانون مالیات‌های مستقیم

صدور گواهی موضوع مابه التفاوت نرخ ارز اعتبارات اسنادی کالاهای سرمایه ای

دستورالعمل حسابرسی مالیاتی برای حسابداران رسمی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

تعیین حسابرس و بازرس قانونی شرکتهای موضوع ماده (1) آیین نامه نحوه انتخاب حسابرس برای شرکتهای دولتی

نحوه اجرای ماده 6 آیین نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی موضوع تصویب نامه شماره 26510/ت/39039 ک مورخ 9/2/1388 وزیران عضو کمیسیون اقتصاد موضوع اصل 138 قانون اساسی

دستورالعمل فرآیند و برنامه ریزی رسیدگی و وصول مالیات اشخاص حقوقی و مشاغل

نحوه اجرای ماده 6 آیین نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی ثبت و پلمپ دفاتر درآمد و هزینه

تعیین کارگروه رسیدگی به پرونده مالیاتی عملکرد لغایت

1390 صرفان بصورت متبصرگوشدر
هر اداره کل
نحوه رسیدگی به پرونده های
مالیاتی وکلای دادگستری
تسعیر ارز
چگونگی برخورد و اقدام در
ارتباط با اطلاعیه های واصله از
سامانه دریافت اطلاعات
موضوع ماده 169 مکرر قانون
مالیاتی مستقیم در رسیدگی
دستورالعمل ارشادی در خصوص
نحوه تشخیص اعطای تخفیف و
رد نمودن دفاتر مؤدیان به
مامورین تشخیص و ممیز کل و
هیأتی حل اختلاف

سایر اسناد مرتبط

برای محل فعالیت جدید بوده و برای عملکرد سال 1398 مکلف به ارائه اظهارنامه مجزا، حسب مورد برای هر یک از فعالیت‌های خود در مکان‌های مجزا و به نسبت مدت اشتغال در هر محل، خواهند بود. بدیهی است که این حکم در خصوص مؤدیان موضوع تبصره‌های (1) و (3) ماده (3) آییننامه مزبور جاری نمیباشد.

(2) با عنایت به تصریح قانونگذار مبنی بر تکلیف سازمان به تهیه اظهارنامه مالیاتی برآوردی بر اساس فعالیت و اطلاعات اقتصادی مکتسبه از طرح جامع مالیاتی برای مؤدیان که از ارائه اظهارنامه مالیاتی در مهلت مقرر قانونی و مطابق مقررات اجتناب نموده‌اند، با استناد به ماده (22) آییننامه اجرایی موضوع ماده (219) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31، لازم است مأموران مالیاتی حوزه کاری شناسایی و ثبتنام مؤدیان با استناد به مواد (18) الی (20) آییننامه مذکور، حداکثر تا تاریخ 1399/05/25 نسبت به شناسایی و ثبتنام اشخاصی که لغایت پایان سال 1398 بر اساس اطلاعات موجود در سامانه‌های اطلاعاتی سازمان و یا اطلاعات مکتوب واصله به ادارات مالیاتی، دارای فعالیت بوده لیکن در نظام مالیاتی کشور فاقد ثبتنام میباشند، در سامانه مدیریت اطلاعات ثبت نام اقدام نمایند. همچنین مأموران مالیاتی حوزه کاری مذکور موظفند آن بخش از مؤدیان که در سامانه‌های تک منبعی سازمان دارای سابقه بوده و در سال 1398 دارای فعالیت بوده‌اند، لیکن به هر دلیلی تاکنون در سامانه مدیریت اطلاعات ثبت نام، ثبت نام نشده‌اند را در سامانه مذکور ثبتنام نمایند. معاونت فناوریهای مالیاتی نیز موظف است بستر لازم به منظور یکپارچگی سامانه ثبت نام را ایجاد و با همکاری ادارات کل امور مالیاتی نسبت به اصلاح اطلاعات ثبت نام مؤدیان در سایر سامانه‌های سازمان اقدام نمایند. بدیهی است در فرآیند تکمیل ثبتنام مؤدیان در سامانه‌های نوین مالیاتی (حداکثر تا پایان خرداد ماه سال 1399)، وضعیت الزام به تسلیم انواع اظهارنامه‌های مالیاتی مؤدیان موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده، میبایستی توسط مأموران مالیاتی و معاونت فناوریهای مالیاتی، حسب مورد اعمال شود. مدیران کل امور مالیاتی ضمن نظارت دقیق بر اجرای صحیح فرآیندهای موضوع بندهای (1) و (2) این دستورالعمل موظف میباشند تأییدیه اتمام فرآیندهای مذکور را به صورت مکتوب و در بازه زمانی تعیین شده به معاونت فناوریهای مالیاتی اعلام نمایند.

(3) با توجه به عدم تسری حکم ماده (97) قانون مالیات‌های مستقیم نسبت به مالیات بر ارزش افزوده، معاونت فناوریهای مالیاتی حداکثر ظرف یکماه پس از سررسید انقضا و یا مهلت اعلامی طی بخشنامه‌های سازمان، اقدامات لازم به منظور بارگذاری اظهارنامه‌های مالیات بر ارزش افزوده دوره‌های عملکرد سال 1398 ارائه شده توسط مؤدیان را به نحوی فراهم نماید که امکان انجام فرآیند حسابرسی پرونده‌های مالیات بر ارزش افزوده با اولویت پرونده‌های مالیاتی صادرکنندگان از ابتدای تیرماه سالجاری توسط ادارات امور مالیاتی فراهم شود.

(4) معاونت فناوریهای مالیاتی موظف است حداکثر ظرف مدت 45 روز پس از دریافت تأییدیه موضوع بند (2) این دستورالعمل، ترتیبات لازم به منظور تولید اظهارنامه برآوردی و صدور اوراق تشخیص مالیات برآوردی مبتنی بر الگوها و

قواعد ارائه شده از سوی معاونت حقوقی و فنی مالیاتی را به صورت سیستمی برای آن دسته از مؤدیانی که تا موعد مقرر قانونی نسبت به تسلیم اظهارنامه مالیاتی اقدام ننمایند، در سامانه‌های نوین مالیاتی به عمل آورد. ادارات کل امور مالیاتی مکلف خواهند بود اوراق تشخیص مالیات صادره در اجرای این بند را حداکثر ظرف یک ماه پس از صدور به مؤدیان ذیربط ابلاغ نمایند (به استثنای اوراقی که در راستای ابلاغ الکترونیکی، مستقیماً از طریق معاونت فناوریهای مالیاتی بصورت الکترونیکی ابلاغ میشوند). بدیهی است در صورتی که امکان تولید اظهارنامه برآوردی و صدور برگ تشخیص مالیات متعلق، به صورت سیستمی برای هر یک از مؤدیان موضوع این بند میسر نشود، معاونت فناوریهای مالیاتی ظرف مدت تعیین شده مذکور موظف است تمهیدات سیستمی لازم به منظور اجرای فرآیند حسابرسی مالیاتی برای این قبیل مؤدیان توسط مأموران مالیاتی حوزه کاری حسابرسی را فراهم نماید. معاونت درآمدهای مالیاتی موظف است بر نحوه اجرای این بند نظارت کامل را به عمل آورده و گزارش روند پیشرفت اقدامات را به شورای معاونان سازمان ارائه نماید.

(5) معاونت فناوریهای مالیاتی موظف است بر اساس معیارهای ریسک منتخب سازمان که از مدل و مجموعه معیارهای ریسک تأیید و ابلاغ شده توسط معاونت حقوقی و فنی مالیاتی تعیین خواهند شد، سامانه سنجش ریسک مؤدیان را فعال نموده و رتبه ریسک مؤدیان اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل که در مهلت مقرر نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی خود اقدام نموده‌اند را حداکثر ظرف مهلت (45) روز پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه مالیاتی هر منبع تعیین و گزارش آماری آن را به صورت محرمانه به معاونت درآمدهای مالیاتی ارسال نماید.

(6) معاونت درآمدهای مالیاتی موظف است در اجرای مفاد ماده (97) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 حداکثر ظرف (15) روز از سررسید تسلیم اظهارنامه مالیاتی هر منبع، فهرست مؤدیانی که فارغ از رتبه ریسک احراز برای حسابرسی مالیاتی انتخاب میشوند را به معاونت فناوریهای مالیاتی اعلام نماید. معاونت فناوریهای مالیاتی نیز موظف است برای انجام فرآیند حسابرسی مالیاتی، حداکثر ظرف (15) روز پس از دریافت فهرست مذکور، نسبت به بارگذاری اظهارنامه‌های مالیاتی مؤدیان موضوع این فهرست به منظور انجام فرآیند حسابرسی توسط مأموران مالیاتی ذیصلاح اقدام و مراتب را با ذکر مشخصات هویتی مؤدیان به ادارات کل امور مالیاتی ذیربط اعلام نماید. همچنین معاونت درآمدهای مالیاتی موظف است حداکثر ظرف مهلت (15) روز پس از دریافت گزارش موضوع بند (5) این دستورالعمل، نسبت به ارائه پیشنهاد محدوده درجه ریسک هر یک از طبقات رتبه‌بندی ریسک مؤدیان (ریسک بالا، ریسک متوسط و ریسک پایین) به همراه تعداد مؤدیان مشمول هر یک از طبقات مذکور به تفکیک اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی صاحبان مشاغل (برای هر اداره کل به تفکیک) به شورای معاونان سازمان اقدام و حداکثر ظرف مدت (7) روز پس از دریافت مصوبه شورای معاونان سازمان در خصوص تعیین محدوده رتبه‌بندی ریسک مؤدیان، آن را به معاونت فناوریهای مالیاتی اعلام نماید.

(7) معاونت فناوریهای مالیاتی حداکثر ظرف (10) روز پس از دریافت محدوده مصوب رتبهبندی ریسک مؤدیان موضوع بند (6) این دستورالعمل، نسبت به اعمال آن در سامانههای نوین سازمان اقدام تا مؤدیان مشمول حسابرسی مالیاتی به طور مستقیم و خودکار در انباره حسابرسی ادارات امور مالیاتی ذی-ربط قرارگیرند. علاوه بر مؤدیانی که به طور سیستمی و بر اساس محدوده رتبه-بندی ریسک تعیین شده، بر ای حسابرسی مالیاتی انتخاب شد هاند، بر ای اجرای کامل حکم ماده (97) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 و به منظور تعیین میزان روایی و اعتبار عملکرد سامانه تعیین رتبه ریسک مؤدیان و انجام تنظیمات و تغییرات لازم برای تکامل تدریجی این سامانه، معاونت درآمدهای مالیاتی موظف است حداکثر ظرف یک ماه، فهرستی از مؤدیان مالیاتی هر اداره کل امور مالیاتی که به دلیل رتبه ریسک پایین برای حسابرسی انتخاب نشدهاند(حداکثر تا سقف پنج درصد مؤدیان کم ریسک) را به صورت نمونه تصادفی و یا انتخابی و مبتنی بر موضوع فعالیت، تهیه و به معاونت فناوریهای مالیاتی اعلام نماید. معاونت مذکور نیز موظف است در بازه زمانی مقرر اقدام لازم برای قرار دادن مؤدیان موضوع این فهرست در انباره حسابرسی اداره امور مالیاتی ذیربط را به عمل آورد. گزارش نتایج حاصل از حسابرسی تمامی مؤدیان به همراه میزان مالیاتهای ابرازی و قطعی شده، به عنوان بازخورد کنترلی عملکرد سامانه سنجش ریسک در اختیار معاونت حقوقی و فنی مالیاتی قرار خواهد گرفت.

(8) در اجرای مفاد ماده (24) آییننامه اجرایی موضوع ماده (219) قانون مالیات-های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31، معاونت فناوریهای مالیاتی موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که از ابتدای دی ماه سالجاری اوراق قطعی مالیات عملکرد سال 1398 مؤدیانی که برای حسابرسی مالیاتی انتخاب نشدهاند(مؤدیان با رتبه ریسک پایین) توسط سامانههای نوین سازمان به صورت سیستمی و بر اساس درآمد مشمول مالیات و مالیات ابرازی در اظهارنامه مالیاتی تسلیمی و حسب مورد با اعمال جرایم دیرکرد پرداخت مالیات، صادر شود. در اجرای این بند، رسیدگی به مالیات حقوق و سایر مالیات-های تکلیفی و نحوه اجرای مقررات ماده (169) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 مؤدیانی که برای حسابرسی مالیاتی انتخاب نمیشوند، فاقد موضوعیت میباشد. بدیهی است این موضوع در خصوص آن بخش از مؤدیان مالیاتی که به صورت مستند و یا بر اساس گزارشهای دریافتی از سامانههای مالیات حقوق، مالیاتهای تکلیفی و معاملات فصلی، عدم انجام تکالیف مقرر توسط ایشان محرز میشود، نافذ نبوده و مسئول حوزه کاری حسابرسی موظف است در اجرای تبصره (1) ماده (24) آییننامه موضوع ماده (219) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 نسبت به انتخاب این قبیل مؤدیان برای حسابرسی مالیاتی همان منبع، اقدام مقتضی را به عمل آورد. این حکم در مورد مؤدیانی که به صورت سیستمی برای حسابرسی مالیاتی انتخاب نشدهاند اما حسب اطلاعات متقن و مستند واصله به ادارات امور مالیاتی، لزوم حسابرسی مالیاتی آنها مورد پذیرش مسئول حوزه کاری حسابرسی قرار میگیرد نیز لازمالاجرا میباشد. معاونت فناوریهای مالیاتی موظف است، تمهیدات سیستمی لازم به منظور انجام فرآیندهای فوق را فراهم نماید. مأموران مالیاتی حوزه کاری خدمات مؤدیان به منظور انجام وظایف محوله در اجرای مفاد ماده (40) آییننامه موضوع ماده (219) قانون مالیات-

های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 و به منظور بهره‌مندی مؤدیان از مزایا و مشوقه‌های قانونی، موظف می‌باشند کلیه اوراق قطعی مالیات را حداکثر ظرف دو ماه پس از صدور اوراق قطعی مالیاتی به مؤدیان ذیربط ابلاغ نمایند (به استثنای اوراقی که در راستای ابلاغ الکترونیکی، مستقیماً از طریق معاونت فناوریهای مالیاتی بصورت الکترونیکی ابلاغ میشوند).

(9) نظر به اجرای صحیح مفاد ماده (97) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 برای کلیه اظهارنامه‌های مالیاتی که در اجرای مفاد بندهای (4)، (6)، (7) و (8) این دستورالعمل برای حسابرسی مالیاتی انتخاب میشوند، ضمن تأکید بر الزامی بودن رعایت ترتیبات حسابرسی مالیاتی موضوع ماده (41) آییننامه اجرایی موضوع ماده (219) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 برای کلیه حساب‌برسان مالیاتی و اعضای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، با ملحوظ نظر قرار دادن مفاد دستورالعمل شماره 230/60694/د مورخ 1398/11/26، یادآور میشود در زمان حسابرسی مالیاتی اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل گروه اول، ارجاع پرونده مالیاتی مؤدیان به هیأت سه نفری حساب‌برسان موضوع بند (3) ماده (97) قانون مالیاتهای مستقیم پیش از اصلاحیه 1394/04/31، موضوعیت نخواهد داشت.

(10) در ارتباط با تسلیم اظهارنامه مالیاتی مشارکتهای مدنی، نظربه اینکه تعیین تکلیف زمانی از حیث نحوه تسلیم اظهارنامه مالیاتی مشارکتی به صورت قهری و یا اختیاری در مفاد بند (6) ماده (43) آیین نامه اجرایی موضوع ماده (219) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31 احصاء شده است، لذا معاونت فناوریهای مالیاتی مکلف است در بازه زمانی دریافت اظهارنامه‌های عملکرد 1398 صاحبان مشاغل، با برقراری ارتباطات وب سرویسی با اداره ثبت احوال، از دریافت اظهارنامه‌های مشارکتی قهری که تاریخ فوت احدی از شرکای آن مشارکت، قبل از سال 1398 میباشد، جلوگیری نموده و با ثبت پیام خطا در زمان تسلیم اظهارنامه، مؤدیان را در اجرای مفاد بند مذکور به تسلیم اظهارنامه مشارکت اختیاری هدایت نمایند.

(11) با عنایت به مفاد بند (7) ماده (43) آییننامه اجرایی موضوع ماده (219) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب 1394/04/31، نظر به اینکه در صورت فوت مؤدی دارای پرونده شغلی انفرادی در طی سال، شماره اقتصادی پرونده مالیاتی

وی ابطال و وراثت تنها امکان ارسال اظهارنامه و انجام کلیه فرآیندهای مالیاتی تا زمان فوت متوفی را دارا می‌باشند، لذا معاونت فناوریهای مالیاتی مکلف است در بازه زمانی دریافت اظهارنامه‌های عملکرد سال 1398 صاحبان مشاغل، با برقراری ارتباطات وب سرویسی با اداره ثبت احوال، ترتیبی اتخاذ نماید که ضمن ابطال شماره اقتصادی متوفی در تاریخ فوت، اطلاع رسانی لازم به وراثت به منظور انجام ثبت نام جدید در نظام مالیاتی به عنوان مشارکت اختیاری و ارائه اظهارنامه مالیاتی مشارکتی بابت مدت فعالیت از تاریخ فوت لغایت پایان سال 1398 علاوه بر ارائه اظهارنامه مالیاتی برای دوره حیات متوفی صورت پذیرد.

امید علی پارسا			
رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور			
نحوه ابلاغ: فیزیکی/سیستمی	مرجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی	مدت اجرا: مطابق دستورالعمل	تاریخ اجرا: عملکرد سال 1398
بخشنامه های منسوخ: ندارد			

مواد قانونی وابسته

ماده 97- درآمد مشمول مالیات اشخاص حقیقی موضوع این قانون که مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی میباشند به استناد اظهارنامه مال...

ماده 169- اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می...

ماده 169 مکرر - به منظور شفافیت فعالیتهای اقتصادی و استقرار نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی...

ماده 219- شناسایی و تشخیص درآمد مشمول مالیات، مطالبه و وصول مالیات موضوع این قانون به سازمان امور مالیاتی کشور محول می شود ...